

СПРАВА «СОКОЛОВ ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»

(CASE OF SOKOLOV AND OTHERS v. UKRAINE)

(Заява № 71897/17 та 8 інших заяв)

Стислий виклад рішення від 13 листопада 2025 року

Заявники зверталися за захистом своїх порушених прав до судів вищих інстанцій, які повернули апеляційні/касаційні скарги без розгляду по суті у зв'язку із закінченням встановленого строку для оскарження. До Європейського суду з прав людини (далі – Європейський суд) заявники скаржилися за пунктом 1 статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) на відмову у доступі до судів вищих інстанцій. У заяві № 3159/19 заявниця подала інші скарги, які також порушували питання за Конвенцією з огляду на відповідну усталену практику Європейського суду. Розглянувши скарги заявників, Європейський суд зазначив, що право на доступ до суду не є абсолютним і може підлягати обмеженням, які, однак, не можуть забороняти або скорочувати доступ особи у такий спосіб або такою мірою, щоб сама суть цього права була підірвана. З огляду на свою практику з цього питання, Європейський суд дійшов висновку, що у цій справі відповідні обмеження підірвали саму суть права заявників на доступ до суду та констатував порушення пункту 1 статті 6 Конвенції. Розглянувши інші скарги заявниці у заяві № 3159/19, Європейський суд констатував порушення пункту 1 статті 6 та 13 Конвенції у зв'язку з надмірною тривалістю кримінального провадження та відсутністю у національному законодавстві ефективного засобу юридичного захисту у зв'язку із цим.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. Вирішує об'єднати заяви;
2. Оголошує заяви прийнятними;
3. Постановляє, що ці заяви свідчать про порушення пункту 1 статті 6 Конвенції у зв'язку з відмовою у доступі до судів вищих інстанцій;
4. Постановляє, що було порушено Конвенцію у зв'язку з іншими скаргами, висунутими за усталеною практикою Суду (див. таблицю у додатку);
5. Постановляє, що:
 - (a) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявникам суми, зазначені у таблиці в додатку, які мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу;
 - (b) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (simple interest) у розмірі

граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти.